

te forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

3) *Anden behandling af:*

Forslag til lov om visse forbrugeraftaler. (Dørsalg m. v., postordresalg og løbende tjenesteydelser).

(Lovforslag nr. L 39. Fremsat 13/10 77. Første behandling 4/11 77. Betænkning 16/2 78).

Der var stillet 12 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagets paragraffer, ændringsforslagene og spørgsmålet om lovforslagets overgang til tredje behandling sættes til forhandling under ét.

Forhandling

Tove Lindbo Larsen (S):

Jeg finder det nyttigt her ved anden behandling af den såkaldte dørsalgslov at erindre om, at baggrundsmaterialet for dette lovforslag er forbrugerkommissionens betænkning nr. 3, der omhandler forbrugerens retstilling. Kommissionens medlemmer, der var repræsentanter for alle større forbruger- og erhvervsorganisationer, afgav en enstemmig betænkning. Det kan derfor undre mig meget, at der er så stor uoverensstemmelse om gennemførelsen af denne lov. Specielt efter ændringerne fra det første lovforslag i sidste samling kan man undre sig over, at både venstre, konservative, fremskridtspartiet og kristeligt folkeparti har indtaget de holdninger, som de har. Loven er, som man har ønsket det fra kommissionens side, en forbrugerbeskyttende lov, og de pæne ord, omtalte partier tidligere har sagt om forståelse for forbrugerens situation, ligner, hvad jeg vil kalde tom snak. Jeg mener, at denne betænkning taler sit tydelige sprog til forbrugerne og klart viser, hvilke partier der har en positiv politik over for forbrugerne.

Et afsnit i lovforslaget omhandler fortrydelsesret ved postordresalg. Jeg vil gerne

fremhæve, at vi i socialdemokratiet er meget interesseret i at få fremmet arbejdet på internationalt plan, således at lovens sigte også kan opnås for så vidt angår aftaler med udenlandske postordrefirmaer. Jeg henviser i den forbindelse til flertalsudtalen i betænkningen herom.

Ved lovens gennemførelse vil der være et naturligt behov for oplysning til forbrugerne om deres rettigheder, hvorfor vi kan tiltræde den udgift, der er forbundet dermed.

Til de enkelte ændringsforslag skal jeg bemærke følgende:

De af fremskridtspartiet stillede ændringsforslag, nr. 1-5 og 9-12, kan vi ikke tiltræde. Forslagenes indhold er for langt den største del absolut modsat socialdemokratiets holdninger og tager således intet hensyn til forbrugerne.

Ændringsforslag nr. 6, der er stillet af et flertal, heriblandt socialdemokratiet, indeholder en bestemmelse, der er udformet således, at undtagelsen fra forbuddet også gælder tegning af abonnement, der omfatter redningstjeneste eller sygetransport, hos en virksomhed, med hvilken en eller flere kommuner har indgået aftale om udførelse af rednings- og slukningsarbejde ved ildebrand. Det vil sige, at f. eks. De danske Redningskorps, der til en vis grad har forsikringskarakter, kan fortsætte sin virksomhed. Da vi opfatter denne virksomhed som værende af væsentlig samfundsmæssig betydning, anbefaler vi, at man stemmer for dette ændringsforslag, der er tiltrådt af justitsministeren.

Ændringsforslag nr. 7, der er stillet af SF og DKP, indeholder ønsket om en fortrydelsesret for tegning af forsikringer. I princippet kan vi godt være enige, men i praksis vil der være nogle problemer med kortvarige risici, hvor dækningen indtræder med det samme. Det er imidlertid min opfattelse, at man ved en nøjere gennearbejdning vil kunne skabe bedre ordninger for forbrugerne gennem en revision af forsikringsaftaleloven. Der mener vi at dette spørgsmål hører hjemme. Med henvisning hertil må vi stemme imod dette ændringsforslag.

Ændringsforslag nr. 8 undtager fra fortrydelsesretten, som allerede angivet i lovforslaget, og indeholder en tilføjelse om møder, som forbrugeren selv har anmodet om under eller i tilslutning til en personlig henvendelse på sælgerens forretningssted. Sagen blev

[Tove Lindbo Larsen]

fremstillet for os af en deputation, og vi har ment det rimeligt at følge henstillingen om tilføjelsen. Der er efter betænkningens ordlyd flertal herfor, lige så vel som justitsministeren har tiltrådt dette forslag.

Det er socialdemokratiets opfattelse, at vi med dette lovforslag og med de ændringer, der er foreslået af et flertal, vil sætte forbrugeren i en mere rimelig situation over for erhvervslivet. Jeg vil derfor på socialdemokratiets vegne anbefale, at lovforslaget bliver gennemført som her nævnt.

Voigt (FP):

Da mit partis ordfører er forhindret i at være til stede, skal jeg blot anbefale, at man stemmer for de ændringsforslag, som fremskridtspartiet har stillet til dette lovforslag. Der skal ikke herske tvivl om, at vi er modstandere af denne lov, men vi mener, at de stillede ændringsforslag vil tage de værste skrubbudser ud af forslaget. Denne formyndermentalitet, der ligger i forslaget om at forbyde at handle med de varer, man nu synes er egnet til at sælge til folk, kan vi ikke acceptere.

Vi vil ved forslaget tredje behandling naturligvis stemme imod lovforslaget, og vi vil også ved tredje behandling give en mere udtømmende forklaring på, hvorfor vi synes, at det er et meget, meget dårligt forslag. Det er faktisk utroligt, at det er nået frem på folketingets bord, for det betyder, at uendelig mange små erhvervsdrivende, som netop lever af at handle på den måde, vil blive kvalt.

Jeg håber, at man kan støtte de ændringsforslag, fremskridtspartiet har stillet. De vil betyde en klar forbedring af forslaget.

Nathalie Lind (V):

Venstre har stemt – mener jeg – for så at sige al den lovgivning, der har været gennemført her i tinget vedrørende forbrugere. Men allerede ved første behandling af dette lovforslag sagde vi, at vi måtte indtage en meget kritisk holdning, og vi er egentlig blevet bestyrket i det under udvalgsbehandlingen. Vi tror, at forslaget vil få en række uheldige følgevirkninger, vil besværliggøre det – det har vi konkrete eksempler på – for erhvervsvirksomhederne. Enkelte må lægge deres forretningsgang fuldstændig om og kan dermed risikere at miste deres kunder. I øv-

rigt finder vi, at der er tale om et formynderi her, som vi er imod, og vi finder også, at den definition, man giver af forbrugerbegrebet, er forkert.

Det siges jo i lovforslagets bemærkninger, at det også er hensynet til privatlivets fred, der har motiveret dette forslag, og der er specielt tænkt på kapitel 2 i lovforslaget. Efter vor opfattelse er det naturligvis en meget stor fordel, at lovforslaget ikke har den form, det havde, da det første gang blev fremsat, nemlig da der også var et forbud mod tegning af forsikringer og bogsalg. Vi er også tilfredse med, at der nu enten i den ene eller den anden formulering kommer en bestemmelse med om, at Falcks Redningskorps kan fortsætte sin abonnementsregning som helhed.

Vi finder ikke, at hensynet til privatlivets fred kan bære et lovforslag af denne art. Man opnår, som jeg nævnedes før, at genere visse virksomheder. Jeg tænker bl. a. på Damaskvæveriet i Kolding, hvorfra jeg så sent som i dag har fået en henvendelse. Jeg ved, at justitsministeren også har fået det. Man har prøvet i udvalget, om man kunne finde formuleringer og spurgt ministeriet, om dette var muligt, så der kunne gives en dispensation, men dette har ikke været muligt. Jeg synes også, at når man taler så meget om privatlivets fred – og jeg ønsker altså ikke, at der skal gives nogen fuld beskyttelse, det vil jeg da gerne understrege, men jeg prøver at vurdere vægten af de argumenter, man kommer med – så skal man ikke glemme, at religiøse og politiske organisationer, spejdere m. v. fortsat har tilladelse til at foretage det, man kalder en uanmodet henvendelse.

Jeg må nok sige, at jeg synes, vi under udvalgsbehandlingen har fået en meget mærkelig forklaring på, hvordan man betragter det private erhvervsliv, og hvordan man betragter f. eks. en kommune i relation til spørgsmålet om privatlivets fred. Med henblik på indsamling af papir eller drikkevareemballager med tanke på genbrug, ja, så skal dette være tilladt, hvis det er en kommune eller en til kommunen knyttet eller engageret entreprenør, der henvender sig uanmeldt. Men hvis det er en privat, der gør det, så skal det være forbudt. Jeg har meget svært ved at se, hvilken rimelig forklaring man skulle kunne give på dette.

Jeg må endelig sige med hensyn til fortrydelsesretten, som jo er et indgreb i reglen

[Nathalie Lind]

om, at aftaler er bindende, at vi ikke har fundet, at det kunne være nødvendigt nu at lovfæste denne, især ikke når vi ved, at man fra Forbrugerrådets side gerne ser den udstrakt også til almindelige aftaler. Vi frygter, at der kan blive en afsmittende virkning her.

Må jeg som min sidste, men ikke mindst alvorlige indvending omtale, hvad jeg sagde i begyndelsen, nemlig selve forbrugerbegrebets udformning. Vi er imod, at to mennesker, der køber nøjagtig den samme vare, hvis dette lovforslag vedtages, vil få en helt forskellig retsstilling. Den beskyttelse, lovforslaget hævder at ville give, er nemlig forbeholdt den private forbruger, mens den mindre erhvervsdrivende, der til brug i sin virksomhed køber nøjagtig den samme ting, holdes uden for. Vi finder ikke, at dette er en rimelig måde at lovgive på. Der er intet bevis for, at behovet for beskyttelse ikke for de to personer er det samme. Igen er det konsekvenserne, vi frygter, når vi tænker på, hvordan man inden for kommende lovgivning på forbrugerområdet vil operere, hvem det er, man i givet fald vil give fordele, og hvem man vil skubbe udenfor.

Jeg kan oplyse, at venstre ikke er medforslagsstiller til de stillede ændringsforslag, men vi kan stemme for ændringsforslag nr. 1-5. Vi kan også stemme for nr. 6 under forudsætning af, at nr. 3 ikke bliver vedtaget. Derimod stemmer vi imod nr. 7, men vil stemme for nr. 8-12 inklusive. Vi vil ved tredje behandling stemme imod lovforslaget.

Annelise Gottfredsen (KF):

Forslaget har været igennem en meget grundig udvalgsbehandling, og jeg kan kun sige, at de synspunkter, vi gjorde gældende ved første behandling, er blevet bekræftet.

Jeg skal såmænd ikke lægge meget til den debat, der allerede har været ført. Vi finder, at loven er et makværk, og at de mange grupper, seriøse og hæderlige handlende, der bremses ved denne lovgivning – jeg skal ikke trække nogen særligt frem for andre – med rette kan spørge sig, hvad meningen i grunden er. Den privatlivets fred, som forslaget tilsigter at tage vare på, må jo også for fremtiden forstyrres af al slags religiøs og politisk propaganda og hurlumhej. Dette er ikke en forbrugervenlig lovgivning.

Endelig må jeg nævne, at jeg står uforstående over for, at man ikke har taget hensyn til den henvendelse, der foreligger fra Den danske Bankforening om aftaler af forsikringsmæssig karakter, når man dog har valgt – og jeg siger da: heldigvis – at undtage forsikringsvirksomhed fra lovgivningen.

Med hensyn til genbrugsvirksomhed er jeg ikke tilfreds med de svar, vi har fået under udvalgsbehandlingen, og jeg agter at søge spørgsmålet yderligere belyst, når vi behandler et lovforslag om genbrug i miljøudvalget.

Også fortrydelsesretten kan vi rette stærke indvendinger imod. Det strider imod grundlæggende principper i dansk ret om, at aftaler skal holdes, også de mundtlige, og vi finder, at aftalelovens almindelige regler er rigeligt rummelige til at yde beskyttelse.

Vi vil derfor stemme imod forslaget som helhed, mens vi kan stemme for ændringsforslagene, der for os at se kun betyder en forbedring af forslaget som helhed; dog vil vi naturligvis ikke stemme for socialistisk folkepartis ændringsforslag til § 5.

Tove Jørgensen (DKP):

DKP er enig i forslagets sigte, øget beskyttelse af forbrugerne. Derfor må vi gå imod de af fremskridtspartiet stillede ændringsforslag, der sigter på at begrænse denne beskyttelse.

Vi kan anbefale ændringsforslag nr. 6, på trods af at det er vores principielle opfattelse, at redningstjeneste og sygetransport burde varetages af det offentlige. Da dette desværre ikke er tilfældet alle vegne, kan vi se det nødvendige i, at de halvprivate eller helpriate redningstjenester i hvert fald for en tid får mulighed for at fortsætte deres virksomhed. Det sker med andre ord af forbrugers-hensyn.

Vi vil anbefale at stemme for det ændringsforslag, der er fremsat af SF og DKP. Det drejer sig om fortrydelsesret ved tegning af forsikringer. Vi mener, at betingelsen for at tillade forsikringstegning ved dørene må være, at der er en sådan fortrydelsesparagraf.

Vi er ikke enige med fru Tove Lindbo Larsen i, at der kan opnås bedre ordninger for forbrugerne ved forsikringsaftaleloven, forstået på den måde, at de to ting ikke forhindrer hinanden. Man kan udmærket lave bedre aftaler, når man skal revidere forsik-

[Tove Jørgensen]

ringsaftaleloven, men det forhindrer ikke, at man her i forbindelse med dørsalg i hvert fald indfører fortrydelsesret for tegning af forsikringer.

Niels Helveg Petersen (RV):

Som nævnt allerede ved første behandling anser vi den fortrydelsesret, der her indføres i dansk lovgivning over for visse typer af forbrugeraftaler, for at være et klart fremskridt. Det, der er tale om her, er, at man lovfæster, hvad der allerede i dag er god forretningsskik i gode firmaer. Vi har ingen betænkeligheder ved at indføre denne fortrydelsesret; tværtimod anser vi det for at være et klart fremskridt i vores forbrugerlovgivning.

Vi havde gerne set, at man kunne have udvidet fortrydelsesretten i de tilfælde, hvor der er tale om, at mindre erhvervsdrivende køber varer i de situationer, der i øvrigt er dækket af fortrydelsesretten, og hvor det drejer sig om indkøb, der kan ligestilles med forbrugeraftaler. Vi har forstået på de svar, vi har fået fra justitsministeriet, at en sådan udvidelse af fortrydelsesretten til også at gælde dette område i øjeblikket ikke kan gennemføres. Vi har i sinde at undersøge, om det kan lade sig gøre ved en anden lejlighed. Vi mener ikke, denne tanke bør opgives.

Jeg vil i øvrigt meget gerne understrege betydningen af, at man fra dansk side gør en meget energisk indsats i det internationale samarbejde, både over for Haagerkonventionen, men også inden for EF, hvor man forhandler om forbrugeraftaler og deres bindende virkning. Vi skulle meget gerne nå frem til en lovgivning inden for EF, hvorefter bindende regler for forbrugerbeskyttelsen ikke kan sættes ud af kraft ved, at handelen foretages af internationale firmaer uden for landets grænser.

Med disse få bemærkninger skal jeg anbefale de ændringsforslag, der stilles af et flertal i udvalget eller er tiltrådt af ministeren. Jeg må anbefale, at man stemmer imod de af fremskridtspartiet stillede ændringsforslag.

Justitsministeren (Erling Jensen):

Jeg skal udtrykke min glæde over, at det er lykkedes at finde et flertal for gennemførelsen af denne forbrugerlovgivning.

Det har ligesom under debatten omkring den fortonet sig, at den er skabt på baggrund af en aldeles enstemmig indstilling fra forbrugerkommissionen. Det er i dag blevet sagt fra fremskridtspartiet og desværre også fra partiet venstre og fra det konservative folkeparti, at man ønsker at bistå erhvervslivet ved at gå imod denne lovgivning.

Det kunne derfor være på sin plads at understrege, at samtlige erhvervsorganisationer repræsenteret i forbrugerkommissionen gik ind for denne lovgivning, og at ingen af dem i deres høringssvar tog afstand fra denne lovgivning som helhed. Det, vi har gjort, er, at vi har taget oplægget fra forbrugerkommissionen, og så har vi begrænset det på nogle punkter, hvor vi fandt der kunne være en rimelighed i denne begrænsning, men det er ikke udvidet nogetsteds i forhold til det, der oprindeligt var en enig forbrugerkommissions holdning.

Jeg har oplyst, at jeg kan tilslutte mig de 2 ændringsforslag, der er stillet af repræsentanter for mit parti og en række andre partier, nemlig ændringsforslag nr. 6 og nr. 8.

Jeg er som mit partis ordfører principielt positivt indstillet over for fortrydelsesparagraffer også vedrørende forsikringsaftaler, men enig med fru Tove Lindbo Larsen i, at vi finder en mere dækkende, mere omfattende og mere tilbundsgående løsning ved at lade dette spørgsmål løse ved en kommende revision af forsikringsaftaleloven.

Jeg skylder at sige til hr. Niels Helveg Petersen, at jeg og mit parti deler hans opfattelse af, at Danmark – den danske regering og de danske repræsentanter i det internationale samarbejde – skal tilstræbe, at den danske aktive forbrugerholdning slår igennem internationalt og slår hurtigt igennem.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

§ 1

vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 2
forkastedes, idet 61 stemte for, 87 imod.

Ændringsforslag nr. 3
forkastedes, idet 61 stemte for, 87 imod.

Ændringsforslag nr. 6
vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 4
forkastedes, idet 61 stemte for, 88 imod.

Ændringsforslag nr. 5 betragtedes som
forkastet med samme stemmetal som æn-
dringsforslag nr. 4.

§ 2 med den foretagne ændring
vedtoges med 88 stemmer mod 61.

§§ 3 og 4

vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 1 om, at kap. 2 (§§
2-4) udgår, var hermed forkastet.

Ændringsforslag nr. 7
forkastedes, idet 19 stemte for, 130 imod.

Ændringsforslag nr. 8
vedtoges med 130 stemmer mod 12; 7 stemte
hverken for eller imod.

§ 5, således ændret, og §§ 6-9
vedtoges uden afstemning.

§ 10

vedtoges med 88 stemmer mod 61.

§§ 11-13

vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 9 om, at kap. 4 (§§
10-13) udgår, var hermed forkastet.

§§ 14-16

vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 10 og nr. 12 betragte-
des som
bortfaldet efter forkastelsen af ændringsfor-
slag nr. 9.

§ 17

vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 11
forkastedes, idet 61 stemte for, 88 imod.

§§ 18-21

vedtoges uden afstemning.

Lovforslagets overgang til tredje behand-
ling
vedtoges uden afstemning.

Fjerde næstformand (Ninn-Hansen):

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til
tredje behandling uden fornyet udvalgsbe-
handling. Hvis ingen gør indsigelse mod det-
te forslag, betragter jeg det som vedtaget.
(Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

4) Anden behandling af:

*Forslag til lov om ændring af lov om afgift
af visse olieprodukter.*

(Lovforslag nr. L 169. Fremsat 19/1 78.
Første behandling 31/1 78. Betænkning 3/3
78).

Der var stillet 2 ændringsforslag i betænk-
ningen.

Uden for betænkningen var der ikke stillet
ændringsforslag.

Lovforslagets paragraffer, ændringsforsla-
gene og spørgsmålet om lovforslagets over-
gang til tredje behandling sattes til forhand-
ling under ét.

Ingen bad om ordet.

Afstemning

Ændringsforslag nr. 1, §1, således ændret,
ændringsforslag nr. 2 og § 2, således ændret,
vedtoges uden afstemning.

Lovforslagets overgang til tredje behand-
ling
vedtoges uden afstemning.

Fjerde næstformand (Ninn-Hansen):

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til
tredje behandling uden fornyet udvalgsbe-
handling. Hvis ingen gør indsigelse mod det-
te forslag, betragter jeg det som vedtaget.
(Ophold). Det er vedtaget.